

**UCHWAŁA NR 28/III/18
RADY GMINY GRAJEWO**

z dnia 21 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2019 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490, poz. 1669) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady

Jan Dąbrowski

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2019 rok.

§ 1. 1. Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należą do zadań własnych gmin zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137), zwanej dalej ustawą i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490, poz. 1669).

2. Zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

3. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2019 rok, zwany dalej programem jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie w latach poprzednich. Niniejszy program sporządzono po przeprowadzeniu analizy problemów społecznych w Gminie Grajewo, stanowiącej załącznik do programu. Program jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grajewo na lata 2016 - 2022. Program zawiera szereg działań, zgodnych z kierunkami i celami operacyjnymi dotyczącymi profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 - 2020. Z uwagi na niejednokrotne powiązanie problemów alkoholowych z zażywaniem środków psychoaktywnych, niniejszy program został rozszerzony o dodatkowe elementy dotyczące problemu narkomanii. Realizatorem i koordynatorem programu w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i w zakresie przeciwdziałania problemom narkomanii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i koordynator ds. rozwiązywania problemów alkoholowych Urzędu Gminy Grajewo. Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 2. 1. Celami strategicznymi programu są cele ogólne i cele operacyjne.

2. Cele ogólne:

- 1) zmniejszenie rozmiarów istniejących już problemów alkoholowych i narkomanii;
- 2) podnoszenie świadomości mieszkańców gminy Grajewo w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu i narkotyków;
- 3) budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego;
- 4) wszechstronne wspieranie rodzin, w których występuje problem uzależnienia;

5) przeciwdziałanie zagrożeniom i uzależnieniom występującym wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy Grajewo.

3. Cele operacyjne programu:

- 1) zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin;
- 2) zwiększenie dostępności pomocy socjalnej, psychologicznej i socjoterapeutycznej wobec dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi w domu;
- 3) wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 4) rozwinięcie profilaktyki rodzinnej - uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dziecka (edukacja dorosłych);
- 5) promocja zdrowego stylu życia - profilaktyka poprzez sport;
- 6) kontrola działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi poprzez konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim.

§ 3. Zadania programu obejmujące:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem realizowane będą poprzez:
 - a) udzielanie poradnictwa w ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - b) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób i instytucji realizujących zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo,
 - c) współfinansowanie Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie oraz osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków,
 - d) realizację innych zadań mających wpływ na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane będą poprzez:
 - a) udostępnianie rzetelnych informacji o możliwościach korzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy,
 - b) współpracę w zakresie działań mających na celu rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie z Policją, Strażą Gminną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, przedstawicielami służby zdrowia, szkołami, kościołami i organizacjami pozarządowymi,
 - c) kierowanie osób z problemem alkoholowym do lekarzy biegłych (psycholog i psychiatra) celem wydania opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu,
 - d) kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu,
 - e) podejmowanie innych przedsięwzięć likwidujących bądź powstrzymujących zaburzenia funkcjonalności rodzin spowodowane szkodliwością spożywania alkoholu przez ich członków.
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych realizowane będą poprzez:
 - a) rozpowszechnianie literatury, informacji z zakresu problematyki uzależnień,
 - b) organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,

- c) wspieranie działań edukacyjno - profilaktycznych realizowanych w szkołach i przedszkolach (spektakle teatralne, konkursy),
 - d) wspomaganie realizacji szkolnych programów profilaktycznych,
 - e) realizowanie programów rozwijających umiejętności wychowawcze rodziców,
 - f) wspomaganie działalności profilaktyki pierwszo i drugorzędowej w ramach działalności świetlic wiejskich,
 - g) organizowanie imprez i wspieranie inicjatyw propagujących zdrowy styl życia,
 - h) dofinansowanie obozów sportowych, półkolonii, kolonii dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym w domu oraz z rodzin zagrożonych alkoholizmem,
 - i) podejmowanie wszechstronnych działań na rzecz edukacji publicznej (wspieranie akcji bezalkoholowych, festynów trzeźwościowych, współpracę z lokalnymi mediami).
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii realizowane będą poprzez:
- a) budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji i organizacji w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) udzielanie dofinansowania na realizację zadań instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym, które zgodnie ze swoim statutem realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
 - c) wspomaganie innych działań i inicjatyw promujących trzeźwość i zdrowie.
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa w zakresie reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem przestrzegania wymagań zawartych w art. 13¹ ustawy realizowane będą poprzez:
- a) kontrolę punktów detalicznych i gastronomicznych w zakresie dotyczącym sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
 - b) edukację właścicieli i sprzedawców placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego realizowane będzie poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej we współpracy z innymi samorządami, instytucjami pozarządowymi, które wystąpią z inicjatywą ich utworzenia.

§ 4. 1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 6% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę - za wykonanie jednego z następujących zadań:

- 1) udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas którego rozpatrywane są wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie od alkoholu i przeprowadzane są rozmowy motywujące;
- 2) przeprowadzenie jednej kontroli w co najmniej 5 placówkach detalicznych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia będzie udokumentowanie wykonania czynności (protokoły), określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będącym pracownikami Urzędu Gminy Grajewo i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykonującymi zadania w godzinach pracy wynagrodzenie nie przysługuje.

Przewodniczący Rady

Jan Dąbrowski

Załącznik do Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Grajewo na 2019 rok.

Analiza problemów społecznych w Gminie Grajewo.

Gmina Grajewo ma charakter typowo wiejski. Na terenie gminy nie ma możliwości finansowych dla zapewnienia funkcjonowania specjalistycznych placówek lecznictwa odwykowego. W rozwiązywaniu problemów alkoholowych pomocą służy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Kuratorski działający przy Sądzie Rejonowym w Grajewie. Mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z oferty programowej Grajewskiego Klubu "Zdrowie i Trzeźwość". Ważną rolę w zakresie profilaktyki odgrywają szkoły, które obok treści edukacyjnych wychowują i kształtują postawy dzieci i młodzieży. W gminie Grajewo w wielu miejscowościach funkcjonują świetlice wiejskie.

Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 501 osób (6011 mieszkańców : 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych).

Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży alkoholi powyżej 4,5% alkoholu /bez piwa/ przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 859 osób (6011 mieszkańców : 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania z pomocy społecznej zajmuje się także sprawami z zakresu problemów społecznych. W roku 2018 pracownicy socjalni udzielili pomocy osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi w różnych formach (finansowej - ogółem 19 rodzin, w tym: posiłek - 8 osób, zasiłki okresowe - 16 osób, zasiłek stały - 3 osoby, zakup opału - 1 osoba, zasiłek celowy na zakup żywności - 3 osoby).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku odbyła 10 posiedzeń, podczas których zajmowała się 16 sprawami o skierowanie na przymusowe leczenie od alkoholu, przeprowadzała rozmowy motywujące, udzielała poradnictwa. Komisja zajmowała się także wydawaniem postanowień dotyczących lokalizacji punktów z alkoholem oraz wspólnie z Policją dokonywała kontroli placówek detalicznych i gastronomicznych, w których dostępny jest alkohol.

Osoby z problemem alkoholowym, z problemem narkomanii oraz członkowie ich rodzin mogą także uzyskać pomoc od Grajewskiego Klubu "Zdrowie i Trzeźwość" w Grajewie, w którym organizowane są zajęcia terapeutyczne, poradnictwo oraz wszechstronne wsparcie. Ogółem kontakt z Klubem w 2018 r. miało około 20 mieszkańców gminy.

W placówkach oświatowych zadania z zakresu profilaktyki realizowane są poprzez szkolne programy profilaktyczne, programy wychowawcze, pracę pedagogów szkolnych oraz współpracę z innymi instytucjami.

Świetlice wiejskie działające na terenie gminy są miejscem mającym na celu aktywne zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży, gdzie organizowane są różnego rodzaju zajęcia mające na celu rozwój zainteresowań.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2019 rok jest adresowany do ogółu społeczeństwa gminy Grajewo.

Przewodniczący Rady

Jan Dąbrowski